

KROZ PUSTINJU I PRAŠINU

Šesto poglavlje

Nikada ranije nisam video nešto slično

37.

Beograd je mesto u kome i dan-danji svi očekuju da se dogodi nešto veliko. Velike Događaje iščekivali su Kelti, Rimljani, Huni, Sarmati, Goti, Franci, Bugari, Vizantinci, Srbi, Mađari i Turci. Ovi poslednji su, pogodivši kao prstom u oko, grad nazvali Darol-i-Jehad ("Home of wars of the faith", Encarta Encyclopedia Deluxe). Postoji priča o Titovom generalu, svršenom studentu, nadrealisti, čiji je pesnički projekat bio da u Beograd ujaše na belom konju kao veliki ratnik. Refren te koračnice može se još uvek čuti iz grla ovdašnjih zadriglih pesnika. U iščekivanju Velikih Događaja, u svim vremenima, naročito su prednjačili oni koji su dolazili iz nekih dubokih provincija samo da bi Beograd prilagodili sebi. Pola majčine rodbine živi u gradu pod Avalom. Na Jevremovcu su živeli moja gorda majka i njena džangrizava tetka; na Banovom Brdu i Banjici već decenijama imaju stanove dve moje tetke, a na Novom Beogradu ujak. Biti vlasnik stana je velika stvar. Moje desetogodišnje potucanje po Beogradu nije opevano kao u pesmi: živeo sam prvo na Dorćolu, potom kod Botaničke bašte, onda na Mirijevu, Savamali, Karaburmi i, naposletku, na Novom Beogradu. Pisac, čije knjige naročito cenim, u lektiru za osmi razred osnovne škole ušao je pesmom koja već u naslovu spominje mog teču i Beograd. Njih dvojica su šezdesetih zajedno stanovali. Jedanput su bez pare u džepu hteli da uđu u bioskop. Pošto nisu mogli da prevare vratara da na trenutak okrene glavu i pusti u salu, moj teča je skinuo šešir sa glave, stao ispred biletarnice i proderao se: "Menjam šešir za dve karte!" Odmah im priđe jedan mladić, da im tražene karte, metne šešir na glavu i ode svojim putem. Prođe nekoliko godina, teča i pesnik, živeći nerazdvojno kao Tito i partija, ponovo se nađu ispred istog onog bioskopa. Samo što su stali u red, kad začuju: "Menjam šešir za dve karte!" Onaj mladić, kome su pre koju godinu dali šešir za tikete, sad se poduhvatio istog preduzeća. Teča istrgne pesniku iz ruku tek kupljene karte, da ih mladiću, a ovaj njemu šešir. Najčudnije od svega bilo je to što je na repertoaru bio film koji se davao i onda kada su teča i pesnik menjali šešir za karte. Pošto je poverovao da se u njihovom slučaju radi o fatalnom uticaju sreće na život, teča je počeo da igra loto. Postao je pravi vrač te pogodjačke igre. Razvio je sopstvene sisteme, gotovo da je već napisao priručnik o tome kako pogoditi dobitnu kombinaciju, a da je sam još nije ubo. Pođe jednom pesnik vozom u rodno selo. Teča mu kaže da usput uplati loto-tiket. Napokon, Radio Beograd saopštava dobitnu kombinaciju, teča vrišti od sreće: "Imam je!" Pesnik se najzad vraća kući. Teča govori toliko brzo da ovaj jedva uspe da razume šta traži njegov cimer. "Daj tiket! Izvukli su naše brojeve! Bogati smo toliko da možemo da kupimo bioskop", reče teča. Pesnik

prestravljeno prozbori: "Nisam ga uplatio. Mislio sam da ni ovoga puta nećeš dobiti ništa pa sam na njemu napisao pesmu o našem stanovanju u Beogradu." Tad su se poslednji put videli. Teča nije pročitao tu pesmu napisanu na loto-tiketu koja je završila u lektiri za osnovnu školu. I dan-danji on očekuje da se dogodi nešto veliko.

38.

Reče mi: "Teča nije rod!" Sedimo razgolićeni na garnituri od bambusa, gledamo Avalu sa šestog sprata zgrade na Banjici i pijemo kafu za kafom. Teča puno zna o životu jer je skoro ceo vek bio terenac. I baš zbog toga što teča nije rod, rešio je da priča i o onome što se sestricima obično ne priča. Samo što je počeo da veze o šahu, prekinu ga zvono. Tetka, sva usplahirena, saopšti da je došao neki političar, valjda ministar bez porfelja u crnogorskoj vladi, koji, kako je hrupio u sobu, reče da je bolje da on odmah uzme to po šta je došao, jer žuri na drugi sastanak. Teča, pokazujući rukom na zidni sat sa klatnom i tri tega, reče ministru: "To je ta mudra sprava. Cena Vam je poznata." Ministar se kiseloo nasmeje i počne, u najmanju ruku, bezobrazno da pobija cenu. Teča uvređeno skinu sat sa zida, uzme odvijač, rasklopi mehanizam i stavi na sto tu hrpu metala. "Pazi sad", reče. Okrenut leđima, gledajući ministra pravo u oči, za tili čas ponovo sklopi mehanizam, vrati ga u kućište i okači sat na zid. "Ja satove poznajem u dušu. Vi ne zaslužujete da ih imate. Znaite kuda ste ušli", reče teča, vrati se na terasu i nastavi priču. "Dakle, Hose Raul Kapablanka, kubanski šahovski velemajstor, svetski prvak od 1921. godine i pisac knjiga 'Osnovi šaha' i 'Moja šahovska karijera', u predvečerje života vrati se u rodno selo gde ga već niko nije mogao prepoznati ni kao meštana, a ni kao svetsku šahovsku zvezdu. Bio je za sve, jednostavno – stranac. Već prvih dana boravka u selu priključio se kibicerskoj grupi koja je pratila dvoboje između šahovskog vagabunda, mesnog tata-mate u šahu, i naivnih seljana željnih revanša, jer tog lokalnog genija još niko nije pobedio. Ono što je bilo najzanimljivije: lokalni šahovski velemajstor svim suparnicima davao je topa fore i sve ih pobeđivao. Kapablanka odluči da se umeša. Ni ne sluteći, genije je i Hose Raulu dao do znanja da će i protiv njega igrati bez jednog topa. Kapablanka je tu partiju izgubio. I dok je nepobedivi slavio, Kapablanka je zamišljeno rekao: 'Lako je tebi da pobeđuješ kad si jači bez jednog topa nego s dva.' Na te reči ovaj se zacenio od smeha: 'Kako jači? Pa imao si jednu figuru više!' Kapablanka pojasni: 'Da, ali bez jednog topa lakše stičeš pobeđu, jer je onaj drugi samo smetnja. Hajde da ja igram bez jednog topa, a ti sa dva, pa da vidiš da sam otkrio u čemu se krije zamka.' Seoski velemajstor u čudu pristade na takav dvoboj. Igra započne i... Kapablanka bez većih muka savlada dotad nepobedivog šahistu. 'Eto, vidiš da sam bio jači i bolji bez jednog topa na tabli', pobeđnički uskliknu Kapablanka. E, onda je nastao rusvaj: seljaci su hteli da linčuju šahistu-varalicu, jer su stvarno pomislili da je stranac u pravu kad je rekao da je sa manje figura lakše doći do pobeđe. Prava varalica je bio, zapravo, Hose Raul Kapablanka. Ono što je on želeo da pokaže je to da se protivnik nikako ne sme potcenjivati i da pobeđa nikada nije pobeđa u pravom smislu reči ako nije bila fer izvojevana. Pobeđivati nekada ne znači tek ne izgubiti bitke: ponekad je potrebno izgubiti neku da bi se rat dobio, a ponekad ni sve sjajne pobeđe nisu dovoljne da bi pobeđnika svi slavili i divili se njegovoj snazi." Teča me je matirao bez topa.

Jednom prilikom, rekoh teći da njegove vesele priče slažem u knjige koje nevesto pokušavam da pišem. "Znao sam!", prosikta. Kao da mu nije bilo dosta one nezgode sa loto-tiketom i pesmom o njemu koja je završila u lektiri za osnovnu školu, nego sam sad i ja ovako zelen počeo da ga varam. Kad već spomenuh varanje... Dok je radio na terenu, teča je sa jednim vremešnim kompanjom, svojim doktorom Votsonom, obilazio mnoga sela i zaseoke. Ako sam dobro razumeo detalj iz tečine priče, nađu se oni tako jedanput ispred nekog salaša ili usamljene kuće na kraju sela. Treba da uđu u ograđeno dvorište i da se popnu na stub dalekovoda, ali ne mogu od nekog rundova koji kao besan skače na žicu, sad će je pokidati. Iz štaloga izađe bucmasta snajka vičući: "Ne možete unutra, muž mi nije tu, a ja ne puštam strance u kuću." Teča izvadi službenu legitimaciju i pokuša da objasni ženi da su oni radnici koji treba da se postave nekakav uređaj na banderu. Snajka ni da čuje. Rundov ne prestaje da laje, kezi zube i nasrće na žičanu ogradu. Utim, kao poručen, naiđe poštar na biciklu. Kad ga je pas ugledao, prestane da laje i počne da maše repom. "Tako znači! Otvaraj ili ću da odem kod tvog muža da mu kažem da se kurvaš s poštarom", viknu teča. Poštar okrete bicikl i pobegne, a snajka, držeći se za glavu, dotrči, veže psa-izdajicu i otvori širom kapiju. Jednom je teča, šale radi dok je bio mladić, varao mušterije na pijaci tako što je prodavao lažni prašak protiv buva koji je dobio trljajući dve cigle jednu o drugu. Kad su ga pitali kako se koristi taj prašak protiv buva, on izdeklamuje: "Uhvatiš buvu, stisneš je između dva prsta i pospeš po njoj prašak. Moraš samo dobro da je stisneš inače prašak neće delovati." Jedva je izbegao linč. Dok je radio u Bačkoj, on i njegov verni pratilac Sančo Pansa, susretali su se sa neobičnim običajima i verovanjima. Jednom su bili veoma gladni, a fabrička menza je bila daleko. Prolazeći kroz neko selo, teča odluči da svrate u prvu pogodnu kuću i da zatraže od domaćina da im daju da jedu. Upozori pratioca da se ne petlja u njegov naum. Voze se oni tako kroz selo, zagledaju kuće, kad u jednom momentu teča reče: "To je to. Stigli smo." Stadoše ispred kuće sa zelenom vođicom. Otvore vrata i pozovu domaćine. Izađe neka žena u seljačkoj opremi i iznenadi se kao da je videla Tita. "Hajte za mnom", reče sva oduševljena gostima. Kad su seli za sto postavljen u konku, domaćica ih upita: "Šta izvoljivate?" Teča, kao iz topa, reče: "Pedeset barenih jaja." Žena se nimalo ne začudi tečinom prohtevu, a njegov pratilac samo što u zemlju nije propao od srama. I dok su oni čekali da se jaja skuvaju, neka lepuškasta devojka čas prođe pored stola u plavoj cicanoj suknji, čas u crvenoj na karnire, kao da je na vašaru. Žena donese vanglu barenih jaja, stane pokraj stola, a devojka nastavi da se švrčka okolo. Kad su pojeli toliko da su jaja počela da im idu na grlo, teča se zahvali rečima: "Jeli smo, videli smo, a sad idemo." Da se nisu pretvarali pred domaćicom i njenom ćerkom da su prosci, ostali bi gladni. Teča je nekoliko puta pročitao Frojdova sabrana dela. Poznaje žene i satove u dušu.

Nekim događajima iz života, ma koliko bili važni u trenutku kada su se dogodili, godinama kasnije ne možemo da se vratimo ni pomoću hipnoze. Moj teča se zbog toga veoma

nervirao. Da objasnim, on se sekirao što su neki ljudi toliko zaboravni da ne znaju šta su juče jeli. Teča je takve nazivao lenjivcima, nesposobnim za mentalnu akrobatiku. On kaže: "Držim da je zaborav odraz osrednjeg života." Za njega se s punim pravom može reći da kao tiranin vlada mediokritetima. Zadivljujuće je šta je on u stanju sve da im uradi. Skoči im na hrbat, ugura u mentalnu drobilicu, koja radi na principu trenja logičkih aporija, i počne da ih melje. Procenat preživelih je veoma mali. Teča je bio, kao i ja, među onih 65 odsto dobrovoljaca Stenlija Milgrema koji su se izrodili u obične krvnike. Mi nemamo problem sa tim. Citiraću filozofa koji je 1889. godine pao na ulici u Torinu, nesposoban da podnese pogled konja koji je bio šiban: "Postali smo ono što jesmo." Kivan što je tetka s pijace donela samo kilogram banana na koje smo se svi obrušili kao da ih više nikada nećemo jesti, teča je pobesneo rekavši da je to tipičan primer slučaja lenjosti duha. Ustao je, obukao vijetnamku, obuio brodarice i izašao iz stana, zalupivši vrata toliko jako da se tetka prepala i ispustila pola banane na tepih. "Sačuvaj me, Bože", reče. Kroz pola sata, teča se vratio. U rukama je držao ogromnu kartonsku kutiju na kojoj su bile nacrtane dve ukrštene banane ispod sombrera. Nije se ni izuo, ni svukao, nego je bez reči, presekovši put ćerci, ušao pravo u kupatilo. Čulo se škljocanje brave i šum vode koja se iz slavine stropoštavala u kadu. Onda je zavladala tišina. Na čelu sa hrabrom tetkom, šunjali smo se oko vrata od kupatila. Čulo se kako teča uzdiše i kako baca nešto što kad padne napravi tup zvuk. Nakon nekoliko sati, izašao je iz kupatila zasutog bačenim korama od banana. Teča je ubacio petnaest kilograma tog voća u kadu, napunio je toplom vodom, svukao se, ušao u vodu, ljuštio bananu za bananom i jeo dok se nije, da prostite, usrao. Nakon svega, rekao nam je: "E ovakvi se događaji pamte, jer postanu kamen međaš svih kasnijih merenja i vaganja. Vreme će se deliti na ono pre i na ono posle velikog ždranja!" Sestra mi je potvrdila da ovaj slučaj nije bio usamljen. Jedanput joj je, kad ga je iznervirala što nije mogla da se odluči koji bi sladoled da jede, kupio kornet sa onoliko kugli sladoleda koliko je bilo vrsta u ponudi. Do kuće joj je s korneta skliznulo desetak kugli. Bila je sva musava, uflekana i uplakana. Ovoga puta, tetka se nije dala: vikala je, psovala i oterala ga, neko zlurad bi rekao ponovo, iz kuće. Ustao je, obukao vijetnamku, obuio brodarice i izašao iz stana, zalupivši vrata toliko jako da se tetka prepala i ispustila koru od banane na tepih. "Sačuvaj me, Bože", rekla je. Vratio se tek predveče. Umesto brodarica na nogama je imao prave pravcijate fudbalske kopačke. "Meni ni Mali Buda nije ravan", reče. Kad je izlazio iz autobusa, cipela mu se zaglavila u vrata, a don otpao. Pošto je izašao na stanicu kod buvljaka, odskakutao je do prve tezge i kupio polovne kopačke. Da li možete da zamislite da moj teča onako diletantski promaši penal kao onomad Roberto Bađo?

41.

Nekoliko gladnih godina živeo sam na Savamali koju je majstorski opisao u "Pričama o muškom" najbolji fudbaler među književnicima kog smo imali. Stanovao sam u Karađorđevoj, iznad buregdžinice, kod penzionisanog prodavca šrafavske robe. On je nekada bio Džek: u noćnim barovima za novac se kockao i svirao trubu, a danas glasa za desničarske partije, pije po dva litra razvodnjene i preslatke kafe, danju spava, a noću silazi u pekaru da umače vruć hleb u moču od prasećeg pečenja. Deo njegovog stana stradao

je 1941. godine od fašističkih, a drugi od uskršnjih savezničkih bombi 1943. godine. U dnevnoj sobi, koja je ostala netaknuta u dva ili tri rata, i danas sa plafona vise niklovane mesarske kuke koje su bile postavljene mnogo pre nego što su zgradu zauzeli Titovi Oslobođioci. Najneverovatnije od svega je bilo to što su kuhinja i kupatilo bili u istoj prostoriji: klozetska školjka bila je tik uz šporet, a kada uz sudoperu. Dešavalo se nekada da se, dok sam ja vadio pečenje iz rerne, gazda kupao, a veš-mašina centrifugirala. Bilo je to bense-dinsko doba, ono u kome su studenti filozofije znali naizust Kantov moralni zakon, ali ne i da je obavezno u klozetu pustiti vodu nakon vršenja nužde. U stanu u Karađorđevoj, valjda zbog buregdžinice, bilo je toliko buba da su moji prijatelji dolazili da ih hvataju i nabadaju na čiode. Pravili su insektarijume i prodavali ih lenjim đacima na improvizovanim štandovima. Mrzeo sam te živuljke, ali me je gazda vremenom zavoleo pa bi mi ostavljao odvratni stan na čuvanje kada bi odlazio na višemesečna ribarenja. Kvaka je bila u tome što sam morao svoju nekadašnju sobu da iznajmlujem. Postao sam, sasvim slučajno, gazda. Prvo sam iznajmio stan nemačkim studentima slavistike koji su, upravo u Beogradu, mesecima uvežbavali začinjanje deteta. Od te njihove želje nije se moglo spavati, sve dok im, na nagovor komšija, nisam naredio da naslon kreveta odmaknu od mog zida. Posle njih, u stan se uselila makedonska folk-pevačica sa suprugom, bivšim tak-sistom, koji joj je bio ujedno i menadžer. I to nije bilo sve. Kao da je bio ceger, a ne čovek, oni su sa Bajlonijeve pijace u stan uneli i nekog brbljivog uterivača sitnih dugova i hohšta-plera, ali i ponosnog vlasnika "Politikine" iskazice. U njega je, do ušiju, bila zaljubljena jedna guzata pravnica koja je radila kao asistent u advokatskoj kancelariji na glasu u to vreme. Na kamari smo, uz sitnije čarke, živeli u tom prljavom stanu. Pevačica mi je da-vala bakšiš kada bih umesto nje oprao posuđe ili odlazio u prodavnicu. Jedne večeri, dok smo razgledali robu koju je "Politikin" dopisnik sa Bajlonijeve pijace drpio, na ulaznim vratima pojavili su se ćelavi momci bikovskih vratova predvođeni nekom drčnom ženom s crnom štrikanom kapom na glavi. Nepoznata nam je rekla da gazda zahteva da mu po njoj pošaljemo sve vrednije stvari. Iako nam je to bilo čudno, pomogli smo im da u drnda-vi kombi utovare televizor, šivaću mašinu, umetničke slike i druge stvari. Odmah pošto smo se sa njima oprostili, pozvali smo gazdu telefonom. Sasvim dobro smo čuli kako se šakom lupio po čelu. Poručio nam je da više ne želi da nas vidi u životu. I nije.

42.

Nikada ranije nisam video nešto slično: gazda stana u Karađorđevoj tvrdio je da je paučina najsigurniji način odbrane od najezde savskih komaraca. Ne morate da mi veru-jete, razume se, ali kada sam se uselio u njegovu sobu, nakon što je on otišao na više-mesečno pecanje, zavese od paučine sa grozdovima osušenih komaraca spuštale su se do poda. Na balkon sam retko izlazio, jer je bio toliko oronuo da je bilo pitanje dana kada će da se uruši. Možda su zbog toga filmadžije birale baš ovu trošnu zgradu kada je trebalo da dočaraju sliku grada nakon kakve katastrofe. Jednom sam ispred ulaznih vrata zatekao dvojicu nemačkih vojnika u uniformama Vermahta. U meni se probudio zakleti antifašista. Setio sam se kako nisam želeo da se fotografišem sa nemačkom porodicom kada sam sa roditeljima bio na letovanju u Murteru ili Betini, a sada je mrski neprijatelj,

meni ispred nosa, ponovo okupirao Beograd. Onda se začuo glas vođe ekipe statista i vojnici su napustili sprat. Na povratku iz prodavnice, umalo da ne uspem da se, kroz neprijateljski obruč, probijem do stana. Bila je to borba prsa-u-prsa. Posle nekoliko meseci, pojavila se druga filmska ekipa koja je, takođe, snimala film o ulasku Oslobođilaca u Beograd. Postavili su ogromne reflektore na balkon koji je stenjao pod teretom. "Ako nisi napustio stan zbog gojaznih bubu, nećeš ni zbog ovih mrskih okupatora", rekoh u sebi dok sam pospano pratio šta to petlja oznojani far-majstor. A bolje bi bilo da sam otišao. Nije prošlo dva dana od povlačenja filmske ekipe, a jednog junskog poslepodneva se, takoreći, iznebuha stvorio neki mutni lik koji se predstavio kao brat gazdine švalerke kod koje je bio u ribarenju. Reče da mu je penzionisani prodavac šrafovske robe dozvolio da bude neko vreme u stanu dok ne nađe posao u Beogradu. Začudilo me je to što nije imao nikakav kofer, pa čak ni ceger. Uveo sam ga u sobu, ponudio limunadom, kafom i sendvičem. Ništa od ponuđenog nije odbio. Odmah se videlo da je taj dripac stigao iz daleke prošlosti ili možda neke zabiti, jer je na nogama nosio bele čarape i cipele šoferke. Pošto se na brzinu okrepio, izašao je iz stana i gluvario negde sve do ponoći. Čuo sam kad je u stan uveo neku ženu. "Ako ne zaboravim, moram mu reći da sutra odmakne naslon kreveta od mog zida", pomislih. Ujutru mi je rekao da, pošto sam dobar čovek, želi da me izvede na večeru u skadarlijsku palačinkarnicu. Dotad je sedeo u mojoj sobi, menjao televizijske programe i pričao fantastične priče u koje ne bi poverovalo ni dete. U jednom trenutku, s ponosom je izvadio iz novčanika člansku kartu partije koja je tada vladala državom. Odmah su mi presele palačinke. Danima je obigravao oko mene i odvlačio mi pažnju od spremanja ispita iz filozofije Srednjeg veka. Iako se nije ni trudio da nađe neki pošten posao, imao je sve više novca. Neki sumnjivi tipovi dolazili su u njegovu sobu. Nakon njihovih poseta, on bi imao приметно više novca. Kad mi je bilo dosta svega, pozvao sam gazdu telefonom. On mi reče da je brat njegove švalerke na višegodišnjoj robiji i da je nemoguće da je u Beogradu. Zašto se baš meni dešavaju ovakve stvari? Odbegli robijaš mi je ukrao jedine čiste gaće.

43.

U ovo sad što ću da vam kažem ni sam nisam sasvim siguran. Dok sam živeo na Karaburmi nekoliko puta sam u svom podrumu sreo Kelte. Nekada davno, u pauzi pohoda na Grčku, Kelti su, na mestu gde je danas Karaburma, izgradili utvrđenje. Od njihovih naseobina nije ostao ni trag, jer su bila građena od drveta koje su drvomorci odavno pojeli. Hoću reći, Kelti su mi tada izgledali isto onoliko stvarni koliko i strah od ljubavnih uzdisaja one koju nikada nisam poljubio između butina. Kuća u kojoj sam stanovao sa onom čije usne nikada nisu izgovorile reči koje sam želeo da čujem imala je veliki podrum, hodnik, ostavu, kuhinju, sobu za dnevni boravak, stepenište i dve sobe na spratu. Moja soba je bila toliko uska da sam raširenih ruku mogao da dohvatim suprotne zidove. U njoj sam voleo onu umetnicu koja je jedne noći sanjala rogove crnog đavola, gimnazijalku đavolski šiljatih sisa i pesnikinju za koju potpuno odgovorno smem da tvrdim da se bavila veštičarenjem. Kako god da okrenem, dođem do zaključka da je vreme koje sam proveo na Karaburmi bilo đavolski teško. Ponekad mi se činilo da sam se tih godina

u Beogradu osećao beskorisnije nego u Bihaću. Tek što sam skinuo es-em-be uniformu i kapu titovku sa zvezdom petokrakom, a već je trebalo da biram između ilegale i gerile. Kako je bilo moguće da su nas pobeđivali oni kojima je jedini cilj u životu bio da u borbi izgину? U to vreme, tim se samoubicama malo ko suprotstavljao. Ali ne i mi! Uz moje vodstvo, devojke sa kojima sam živeo u kući na Karaburmi pružale su žilav otpor. Kao i moj teča, i mi smo za teror uperen protiv zdravog razuma osuđivali onog-čije-se-ime-ne-spominje. On je bio krivac i kad bi nam nepažnjom mleko iskipelo. Bili smo fanatični borci. U jeku neke od čestih studentskih pobuna, moja tadašnja devojka, umetnica, iz protesta što je policija premlatila neke njene kolege, odsekla je kosu tupim krojačkim makazama. Ugledavši je kako se, ošišana kao tifusarka, ušunjava u moj krevet, malo je nedostajalo da promenim stranu. Izem ti takvu borbu ako mi strah u kosti uteruju i saborci. Ruku na srce, tu devojku, njenu predanost umetnosti i borbi protiv okupatora, nikada nisam uspeo da razumem. Ubrzo posle prvog ozbiljnijeg poraza kog je doživeo onaj-čije-se-ime-ne-spominje u uličnim borbama, na moju stranu prešla je gimnazijalka plamene kose, zmijskog svlaka i šiljatih sisa. Vodio sam teške rovovske borbe na Karaburmi sa njom, sve dok me jednog jutra nije do nogu potukla. Ukratko, bitka je tekla ovako: pošto na okupiranim televizijskim programima nije bilo ničeg vrednog pažnje, a cimerka je ratovala na drugom frontu, hrabro smo ušli u borbu jedan-na-jedan, svlačeći deo po deo odeće. U tom žaru, potpuno posvećeni veštini ratovanja, nismo ni primetili da se i naše komšije bore, ali na ulici, a ne u krevetu i to šetajući protiv hordi onog-čije-se-ime-ne-spominje. "Ima li danas ičeg subverzivnijeg nego biti, uprkos svemu, zaljubljen", upitala me je dok smo ležeći oznojeni i nagi slušali kako nam se istorija ceri u lice, poput Kelta iz mog podruma. Sutradan me je, kad je onaj-čije-se-ime-ne-spominje priznao poraz, odbacila kao zmija svlak.

– odlomci iz avanturističkog romana –